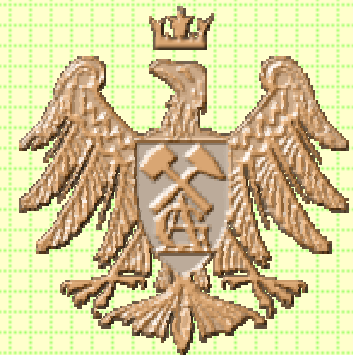

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Marek Cała, Jerzy Flisiak

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

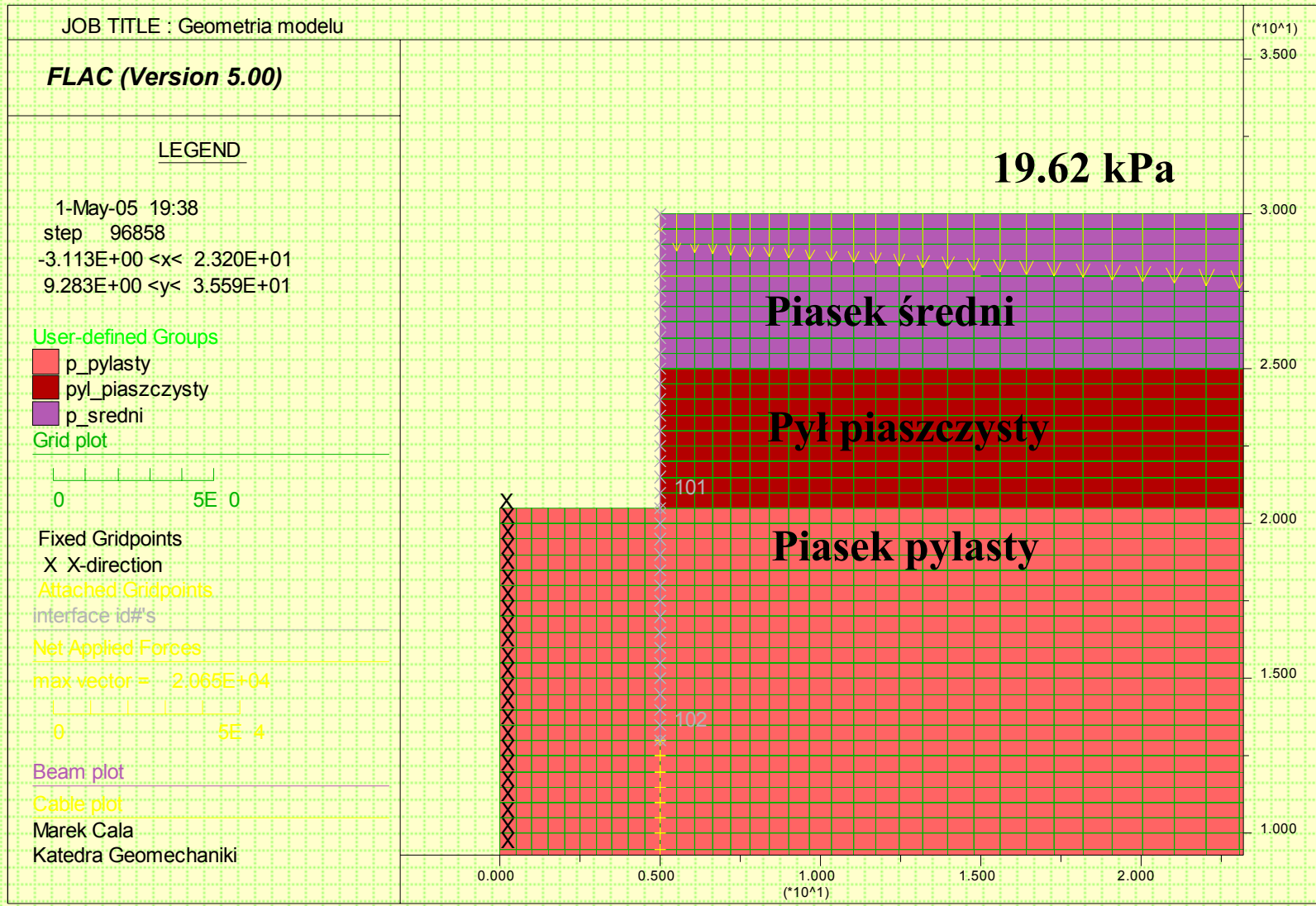
Do projektowania ścianek szczelnych wykorzystywane są najczęściej metody stanów granicznych polegające na:

- wyznaczeniu metodą Coulomba sił parcia czynnego na część ścianki powyżej dna wykopu i sił parcia biernego na część ścianki poniżej dna wykopu oraz parcia wody,
- wyznaczeniu głębokości wbicia ścianki dla przyjętego sposobu jej umocowania w gruncie (podparcie przegubowe lub utwierdzenie),
- obliczeniu momentów zginających i sił w elementach stabilizujących metodami graficznymi lub analitycznymi (np. Bluma),
- wymiarowaniu elementów ścianki oraz elementów stabilizujących
- **Stosowanie uproszczonych schematów może jednak prowadzić do wyciągnięcia błędnych wniosków.**
- **W stanach odbiegających od granicznych uzyskuje się zawyżone, w stosunku do rzeczywistych, wartości sił oporu, prowadzące do zaniżenia wartości momentów zginających i niewłaściwego zaprojektowania konstrukcji.**

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

- Znaczne zwiększenie dokładności obliczeń oraz rezygnację z wielu założeń upraszczających uzyskać można stosując do projektowania konstrukcji oporowych numeryczne metody rozwiązywania zadań teorii sprężystości i plastyczności.
- Stosowanie metod numerycznych do projektowania jest zgodne z Eurokodem 7-1, gdzie zaliczane są one do jednej z czterech podstawowych metod projektowania.
- Do analizy stateczności można zastosować metodę elementów skończonych, czy też metodę różnic skończonych.
- W porównaniu do klasycznych metod obliczeniowych metody numeryczne **posiadają jedno, bardzo istotne ograniczenie**. Mogą one bowiem służyć tylko do analizy stateczności konstrukcji o z góry określonych parametrach.
- Stosowanie ich jako jedyne narzędzie projektowe może nastęrczać istotne trudności. Nadają się one jednak świetnie do weryfikacji i korekty wyników uzyskanych z klasycznych metod projektowych.

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

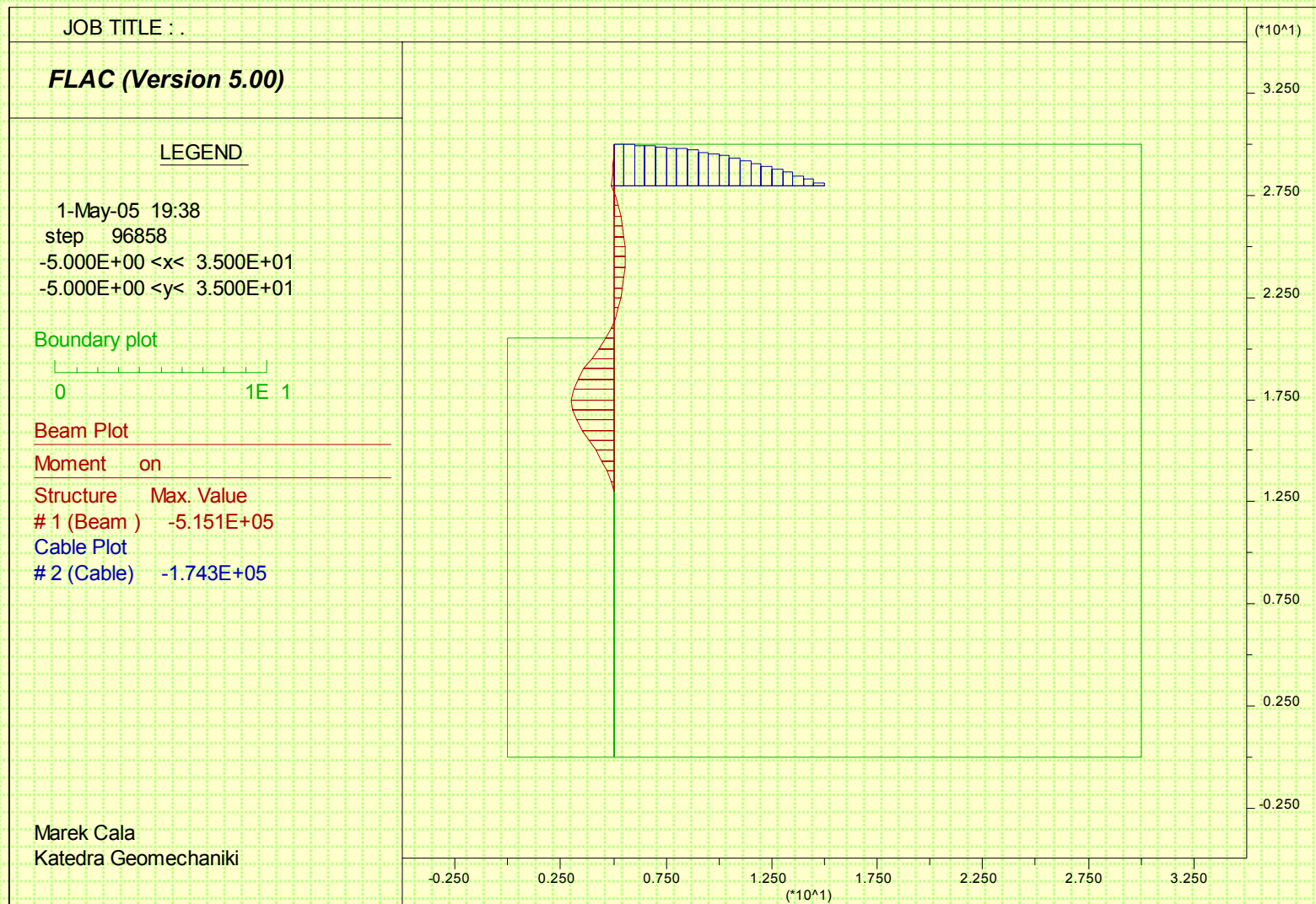
Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Tabela 1. Parametry warstw gruntu przyjęte do obliczeń.

L.p.	Nazwa	Miaższosc, m	Ciezar objetosciowy, kN/m^3	Kohezja, kPa	Kat tarcia wewn., deg	Modul Younga, Mpa	Liczba Poissona
1	Piasek sredni	5	18.5	0	30	70	0.25
2	Pyl piaszczysty	4.5	19.62	23.54	24	43	0.25
3	Piasek pylasty	7.5	17.17	0	30	35	0.30

- Na podstawie obliczeń z zastosowaniem metod klasycznych, w pracy [11] stwierdza się, że dla zachowania stateczności wykopu należy zastosować profile Larssena o wskaźniku wytrzymałości na zginanie W_x równym 2200 cm^3 o długości całkowitej równej 16.9 m (dla celów obliczeń numerycznych przyjęto długość 17 m).
- Założono także, że ścianka musi być jednokrotnie kotwiona za pomocą poziomych kotwi o nośności 183 kN, długości 10 m, budowanych z krokiem 1.6 m w odległości 2.0 m od naziomu.

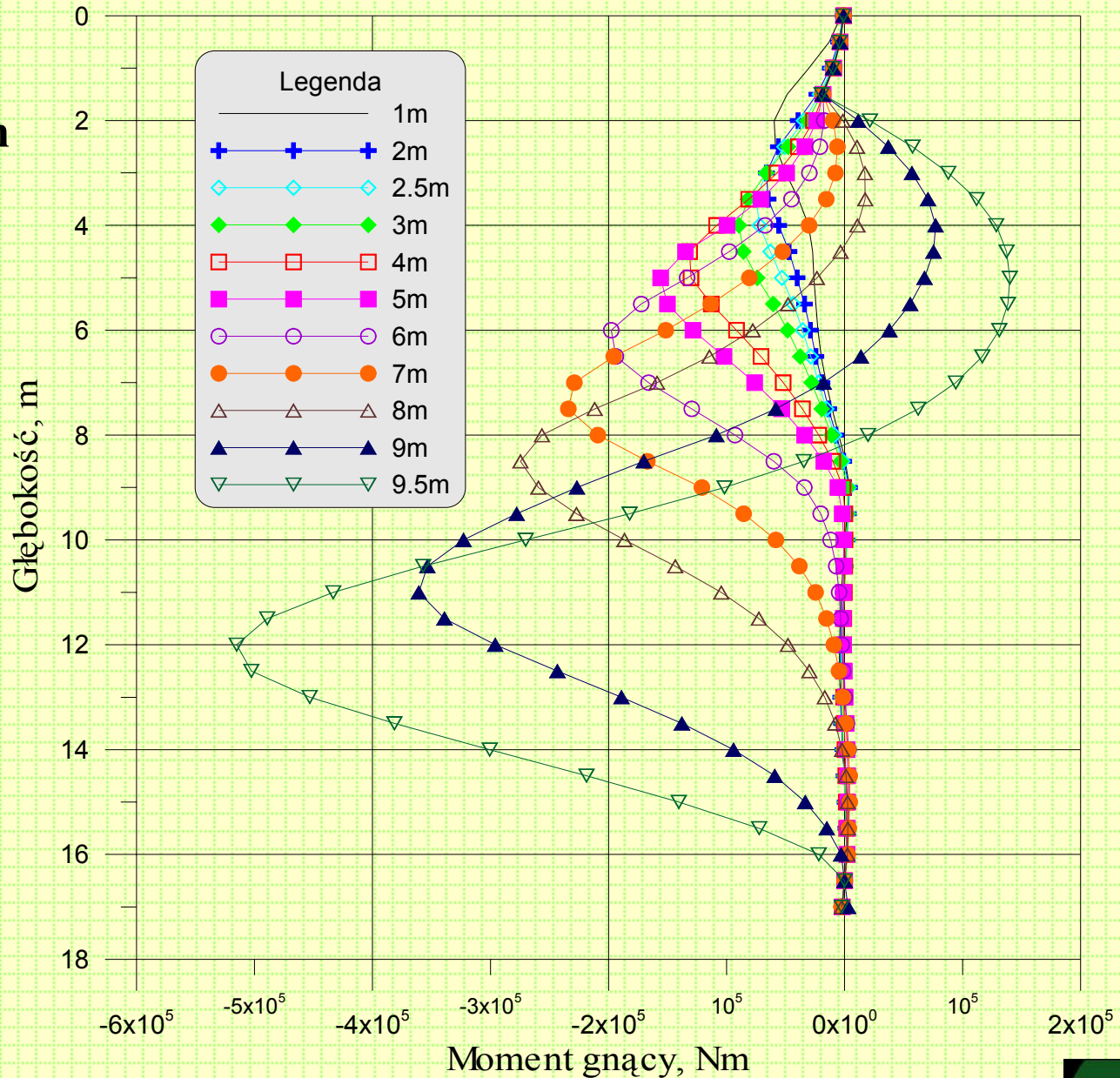
Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

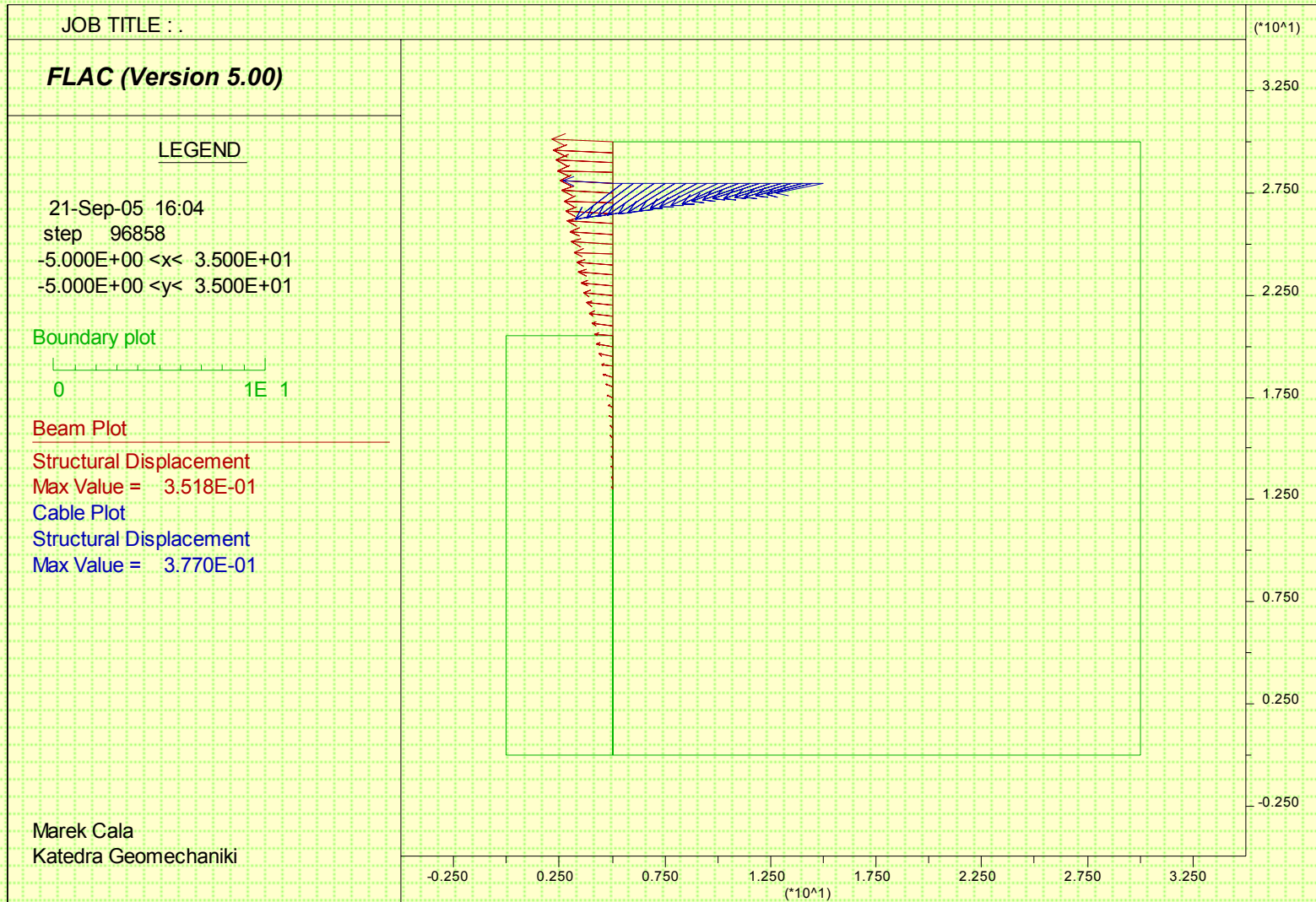
$$M_{g\max} = 515.1 \text{ kN} \rightarrow \sigma = 234 \text{ MPa (!)} \quad F_{ax} = 174.3 \text{ kN} \rightarrow \omega = 95 \%$$

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Rozkład momentów gnących dla kolejnych etapów pogłębiania wykopu

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

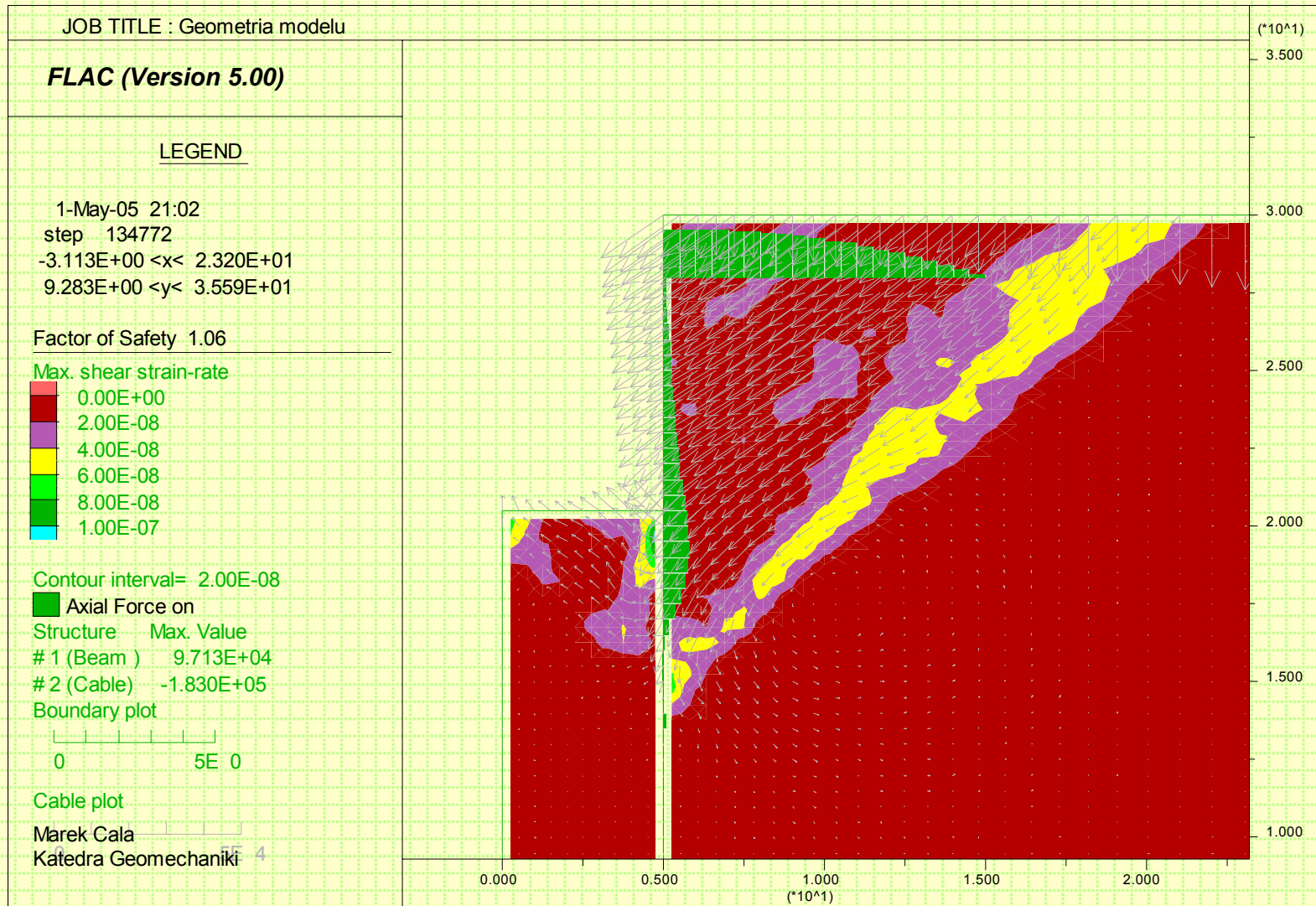

Przemieszczenia ścianki – 37.7 cm

Przemieszczenia kotwi – 35.2 cm

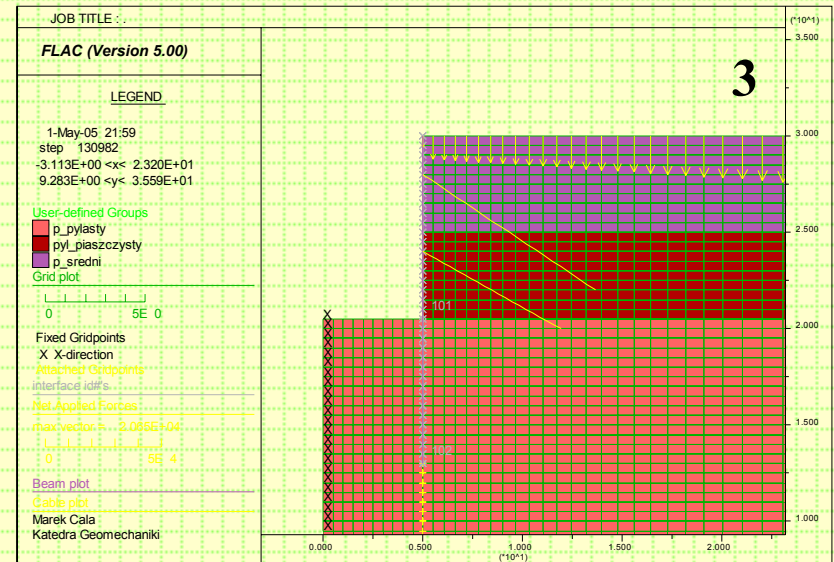
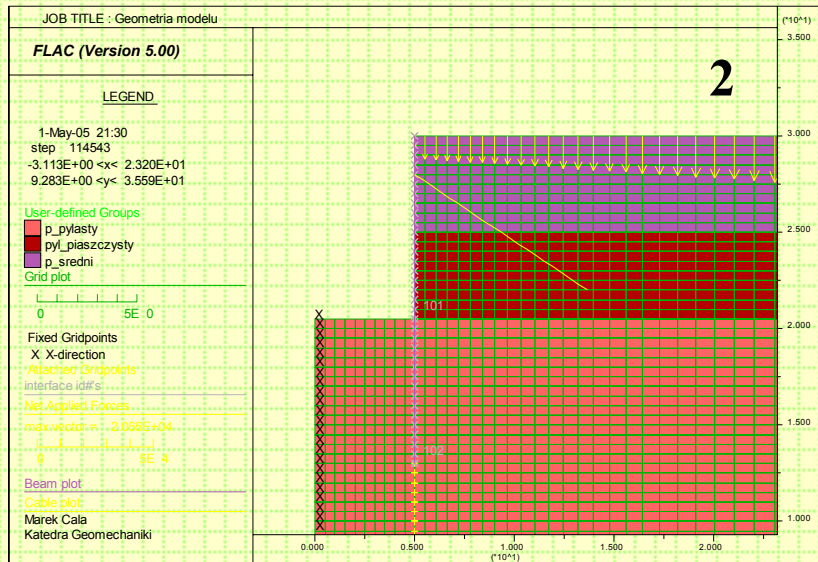
Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

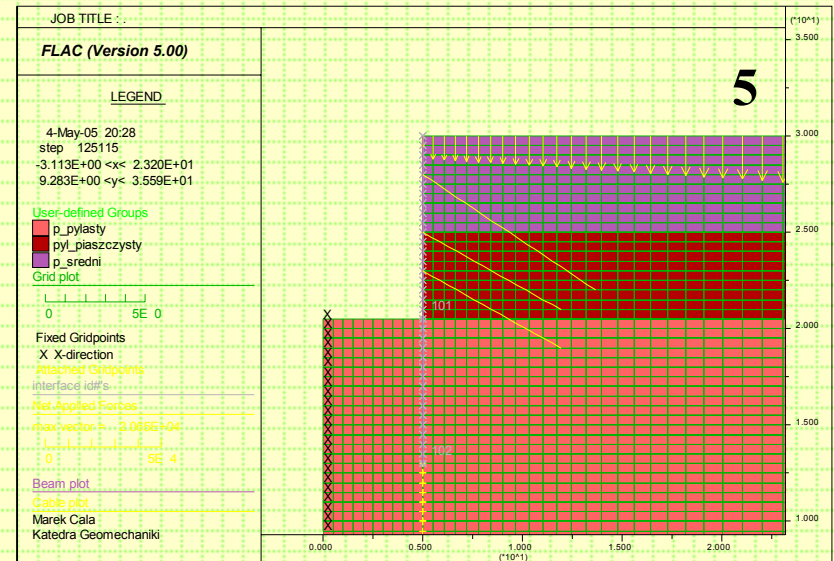
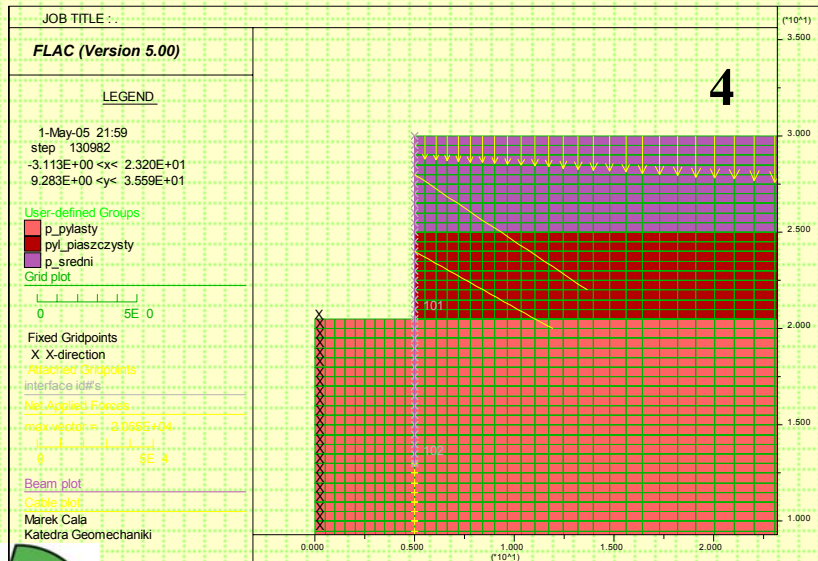
FS=1.06 (!)

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

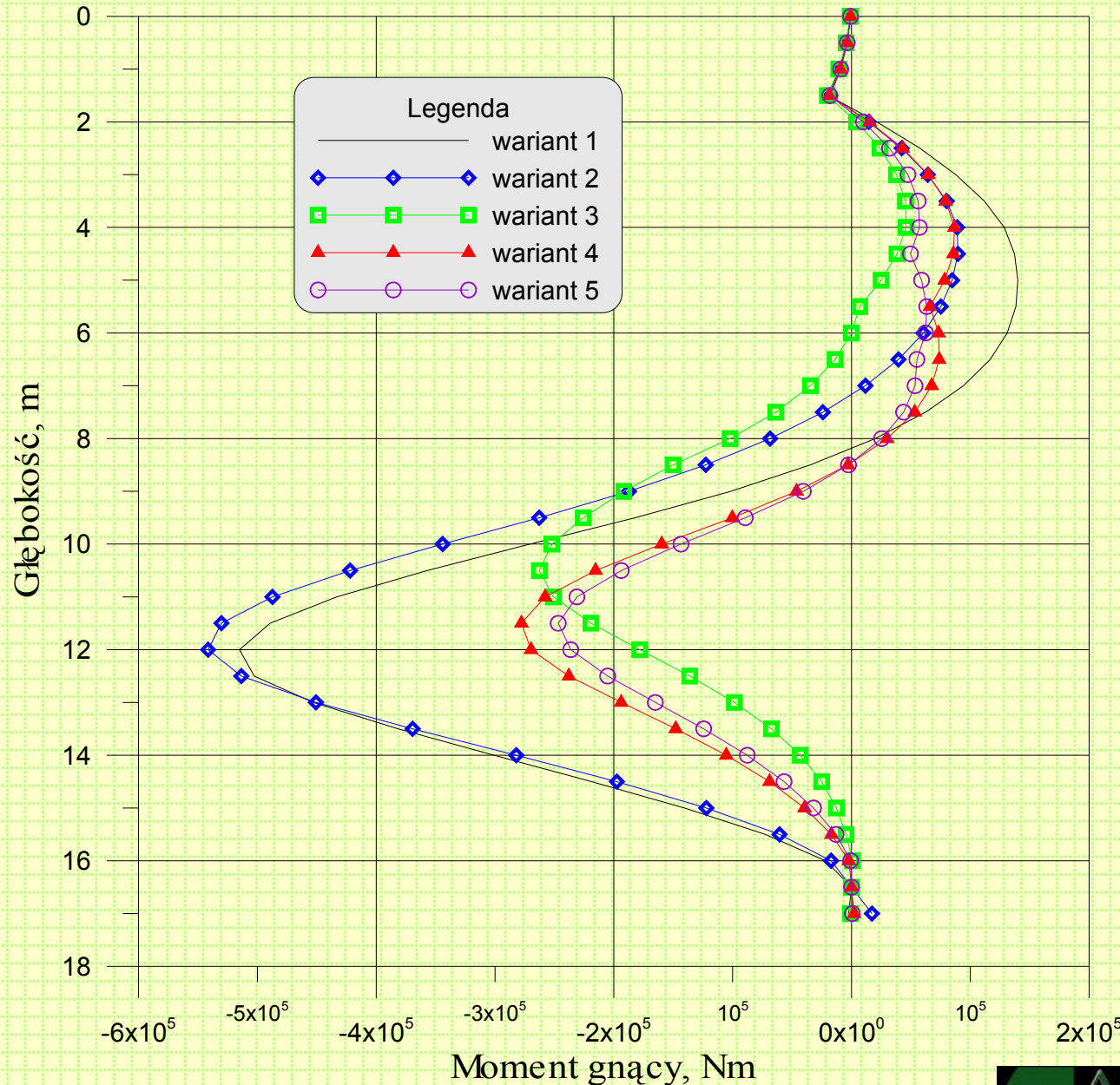
Nośność kotwi = 250 kN

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Rozkład momentów gnących dla poszczególnych wariantów

Nr	M _g , kNm	σ, MPa	
1	515.1	234.1	
2	541.4	246.1	
3	262.6	119.4	
4	277.7	126.2	
5	246.8	112.2	

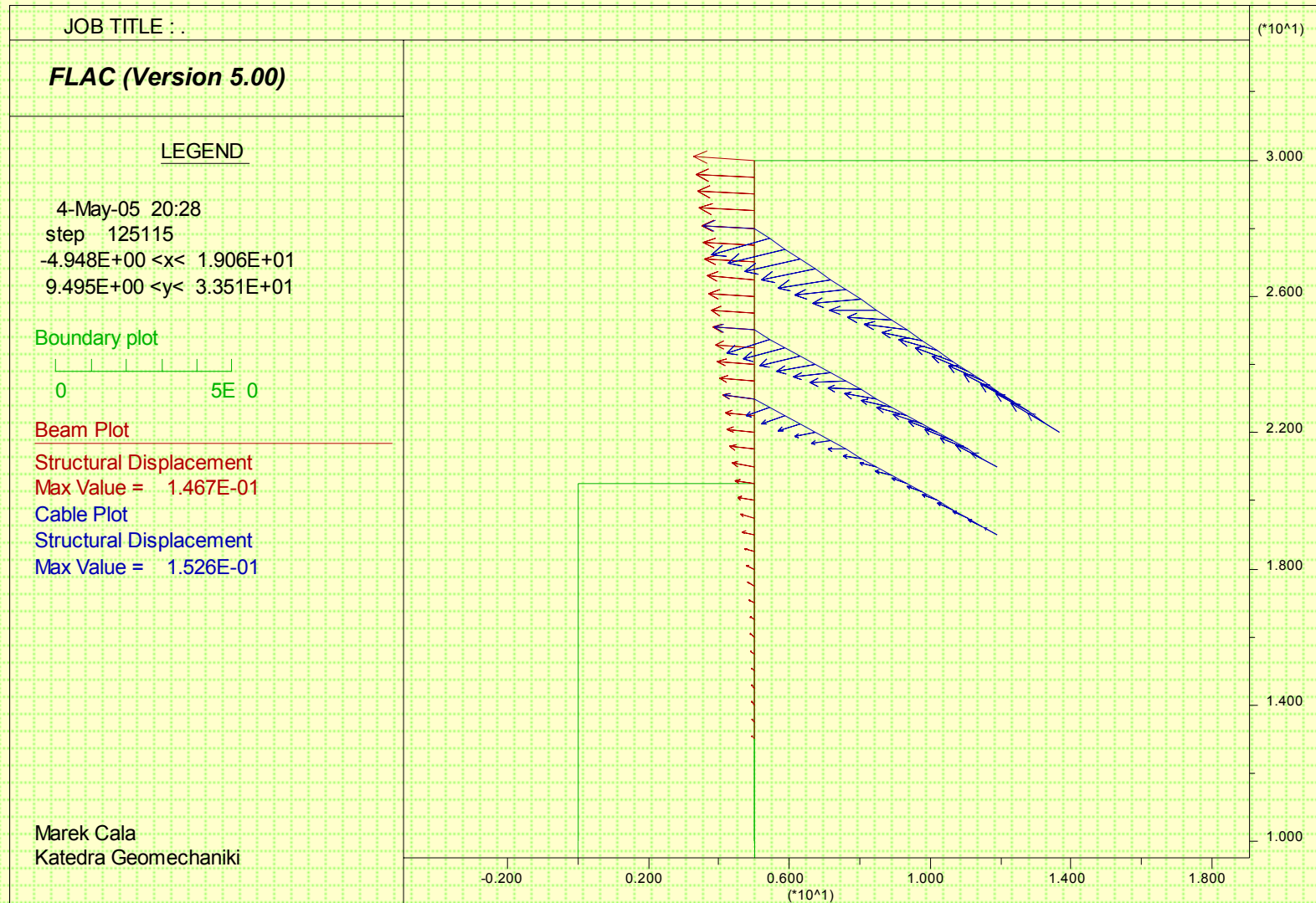
Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Tabela 3. Wartości FS dla kolejnych rozpatrywanych wariantów

Głębokość wykopu, m	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4	Wariant 5
3	4.55	5.01	-	5.19	-
4	3.61	3.88	-	4.03	-
5	3	3.17	-	3.29	-
6	2.44	2.55	-	2.65	2.9
7	1.98	2.07	2.24	2.37	2.37
8	1.59	1.65	1.81	1.92	1.91
9	1.2	1.26	1.43	1.54	1.67
9.5	1.06	1.08	1.26	1.35	1.47

- Dla głębokości wykopu równej 9.5 m wskaźnik FS dla wariantu 3 osiąga wartość 1.26.
- Zwiększenie nośności kotwi zaproponowane w wariacie 4 przyniosło wzrost wartości FS o około 0.1 (docelowy FS=1.35).
- Zabudowa trzeciego rzędu kotwi (wariant 5) wywołuje dalszy wzrost wartości FS, który, dla wykopu o głębokości 9.5 jest równy 1.47.

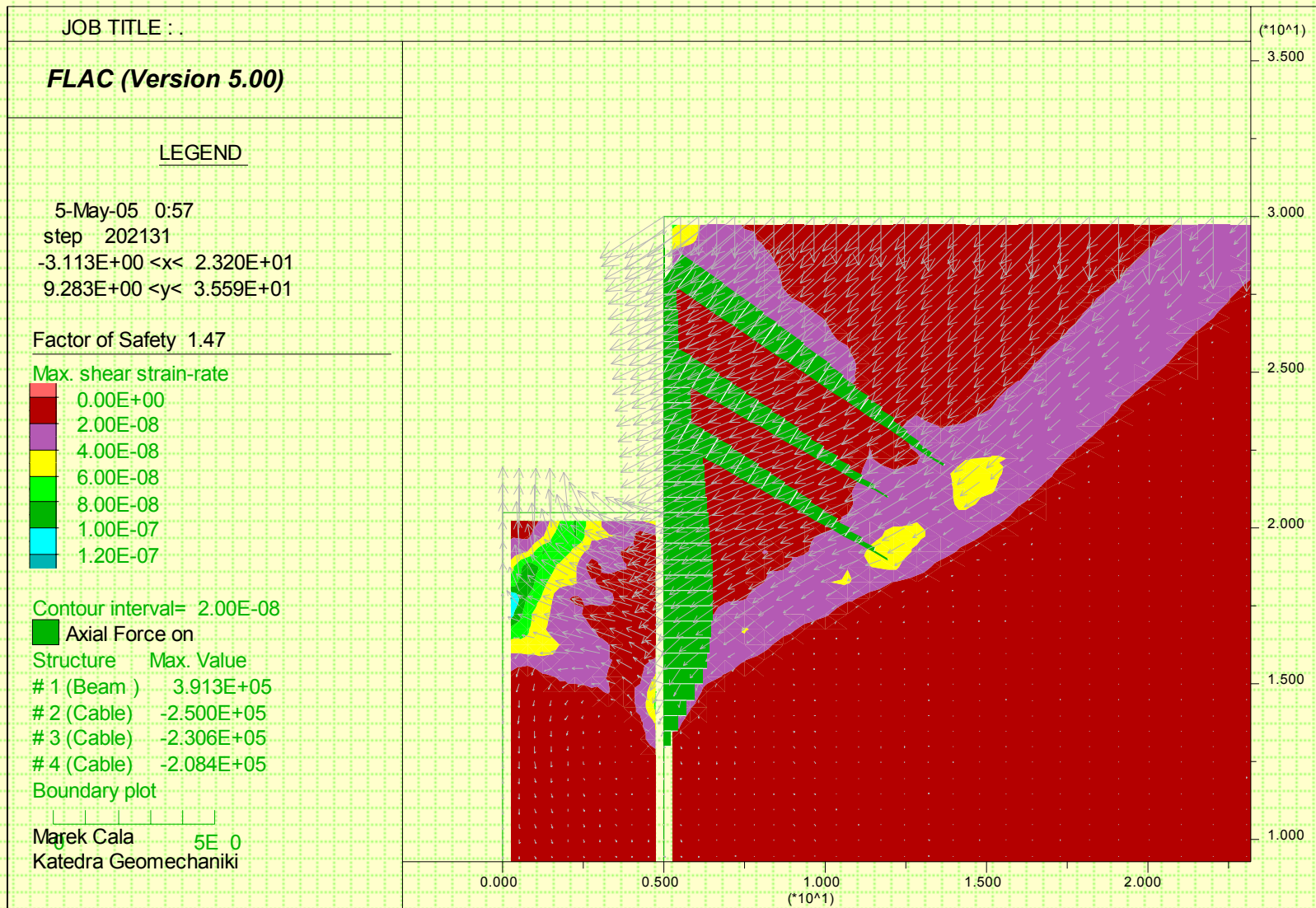
Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

Przemieszczenia ścianki – 14.67 cm

Przemieszczenia kotwi – 15.26 cm

Analiza stateczności ścianki szczelnej z zastosowaniem Metody Różnic Skończonych

FS=1.47

Podsumowanie

- Klasyczne metody obliczeniowe mogą prowadzić do popełnienia znaczących błędów przy projektowaniu kotwionych ścianek szczelnych.
- Nadają się one jednak świetnie do ustalenia **wstępnych** parametrów konstrukcji kotwionej ścianki szczelnej (głębokość zabicia, profil grodzicy, wymagana nośność kotwi). Parametry te mogą następnie być dokładnie zweryfikowane i ewentualnie skorygowane poprzez zastosowanie metod numerycznych.
- Pozwalają one na uniknięcie wielu uproszczeń, co w efekcie powoduje, że analiza współpracy konstrukcji oporowej z gruntem jest bardziej wiarygodna. Powinny być one stosowane na znacznie szerszą skalę jako narzędzie wspomagające projektowanie konstrukcji kotwionych ścianek szczelnych.